

Klimat- och näringslivsdepartementet

Naturvårdsverket
106 48 Stockholm

Uppdrag till Naturvårdsverket om att kartlägga vissa statliga myndigheters möjlighet att ställa om fordon, arbetsmaskiner och fartyg till fossilfria alternativ

Regeringens beslut

Regeringen ger Naturvårdsverket i uppdrag att kartlägga vilka statliga myndigheter som har möjlighet att under 2026 minska utsläppen av växthusgaser genom att öka andelen förnybara drivmedel och elektriska alternativ för de fordon, arbetsmaskiner och fartyg som används i verksamheten. I kartläggningen ingår att sammanställa de merkostnader som respektive myndighet beräknas ha för sådana additionella utsläppsminskande åtgärder som beslutas och genomförs efter den 2 juli 2026. Dessa åtgärder ska vara kostnadseffektiva och inte ha betydande påverkan på kärnverksamheten.

Kartläggningen ska omfatta de tio myndigheter som i redovisningen av sitt miljöledningsarbete för 2024, enligt förordningen (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter, har rapporterat högst utsläpp av växthusgaser från fordon, arbetsmaskiner och fartyg. Dessa myndigheter är Affärsverket svenska kraftnät, Fortifikationsverket, Kriminalvården, Kustbevakningen, Polarforskningssekretariatet, Polismyndigheten, Sjöfartsverket, Statens fastighetsverk, Sveriges lantbruksuniversitet och Trafikverket. Kartläggningen kan även omfatta andra statliga myndigheter som omfattas av förordningen om miljöledning i statliga myndigheter och som har betydande utsläpp av växthusgaser från fordon, arbetsmaskiner och fartyg.

Myndigheten ska senast den 26 juni 2026 lämna en redovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet).

Skälen för regeringens beslut

Regeringen verkar för att Sverige ska leva upp till sitt åtagande i EU:s ansvarsfördelningsförordning (ESR) om utsläppsminskningar inom ESR-sektorn till 2030. Regeringens senaste gapanalys visar att fler utsläppsminskade åtgärder behövs för att leva upp till åtagandet.

Vissa statliga myndigheter ska ha miljöledningssystem och årligen redovisa miljöledningsarbetet till regeringen och Naturvårdsverket enligt förordningen om miljöledning i statliga myndigheter. Myndigheterna ska enligt förordningen rapportera koldioxidutsläpp från tjänsteresor och övriga transporter samt maskiner och övriga fordon som används inom myndigheternas verksamhet. I Naturvårdsverkets rapport Miljöledning i staten 2024 framgår att utsläppen från fordon, arbetsmaskiner och fartyg som används i statliga myndigheters verksamhetsutövning har ökat med 26 procent från år 2023 till 2024. Utsläppen från de tio myndigheter med störst utsläpp uppgick 2024 till 384 000 ton koldioxidekvivalenter. För att vända utvecklingen kan de statliga myndigheterna i många fall exempelvis öka sin användning av förnybara drivmedel såsom HVO100 eller byta till elektriska alternativ. HVO100 kan användas i nästan alla dieseldrivna fordon, arbetsmaskiner och fartyg och bränsleleverantörerna har möjlighet att leverera HVO100 i nästan hela Sverige. En ökad efterfrågan på elektriska fordon, arbetsmaskiner och fartyg är också positivt för flera stora svenska företag som utvecklar och tillverkar världsledande fossilfria produkter.

På regeringens vägnar

Johan Britz

Sebastian Axelsson

Kopia till

Affärsverket svenska kraftnät
Fortifikationsverket
Kriminalvården
Kustbevakningen
Polarforskningssekretariatet
Polismyndigheten
Sjöfartsverket
Statens fastighetsverk
Sveriges lantbruksuniversitet
Trafikverket